

Dave Mathewson, Ufunuo, Hotuba ya 6, Ufunuo 2

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Hii ni kozi ya Dk. Dave Mathewson kuhusu kitabu cha Ufunuo. Kikao cha 6, Mekanisa Saba: Pergamo, Thiatira, na Sardi.

Kwa hiyo, hebu tuangalie baadhi ya maelezo ya kanisa la Pergamo mpaka utambulisho wa Kristo au ni kipengele gani cha Kristo kutoka kwenye sura ya kwanza mwandishi anachochota kuhusu jinsi inavyohusiana na hali ya kanisa.

Je, hali ya kanisa ilikuwaje? Tatizo au tatizo lilikuwa nini? Na anawaambia nini kama ujumbe wake kwao? Na kisha ni nini ahadi ya eskatolojia ikiwa watashinda? Na kisha tena, tutaangalia kidogo jinsi wangeweza kusoma Ufunuo, na jinsi sehemu nyingine ya Ufunuo, hasa nne hadi 22, ingekuwa muhimu kwa hali yao. Kanisa la Pergamo katika sura ya pili, 12 hadi 17, ni mojawapo ya makanisa yanayopokea tathmini chanya na hasi, au tunaweza kutumia maneno ya kupongeza na kulaaniwa. Kristo anaonyeshwa katika aya mbili za kwanza akiwa na upanga mkali wenye makali kuwili ukitoka kinywani mwake.

Na tuliona hiyo ilikuwa moja ya sifa za maelezo ya Kristo nyuma katika sura ya kwanza. Na tulisema pengine upanga unaotoka kinywani mwake ni mfano mzuri wa jinsi Ufunuo unavyowasiliana hasa kupitia ishara. Hatupaswi kuchukulia jambo hili kihalisi, lakini upanga unaotoka kinywani ni ishara ya zamani ambayo inarudi kwenye Agano la Kale na inamwonyesha Kristo kama anayehukumu, anayezungumza tu neno, ambalo hutoa hukumu kwa watu wake.

Sasa Kristo anaonyeshwa akiwa na upanga huu wenye makali kuwili unaotoka kinywani mwake kutoka kwenye sura ya kwanza. Kwa maneno mengine, Kristo sasa anakuja kwa kanisa la Pergamo kimsingi kama shujaa, hasa kama yule atakayehukumu. Unaporuka mbele na kusoma mstari wa 16, katika ujumbe kwa kanisa la Pergamo, inasema, tubu, kwa hiyo, la sivyo, nitakuja kwako na kupigana nawe kwa upanga wa kinywa changu.

Kwa hiyo ujumbe wa Pergamo kimsingi utakuwa ni hasi. Na taswira ya Kristo kuwa na upanga inaonyesha hili, kwamba anakuja hasa katika suala la hukumu ikiwa watakataa kutubu kwa lolote wanalofanya, ambalo tutalitazama kwa muda mfupi tu. Kwanza kabisa, ni muhimu kuona kanisa la Pergamo linapongezwa.

Wanapongezwa kwa sababu wanaishi katika mazingira magumu na yenye uadui. Kwa hakika, unapoanza katika mstari wa 13, unaanza ujumbe baada ya maelezo ya Kristo. Yesu analiambia kanisa kupitia Yohana, najua unapoishi, ambapo Shetani ana kiti chake cha enzi.

Sasa kumekuwa na uvumi mwingi kuhusu kile kiti cha enzi cha Shetani ni. Pendekezo la kawaida ni hili lingekuwa rejea kwa madhabahu ya Zeu, mmoja wa miungu ya msingi na kuu ambayo Pergamo iliadhimisha. Na kwamba madhabahu hiyo iliyokuwa dhahiri katika jiji hilo ilikuwa akilini mwa Yohana wakati anaandika hivi au anapotoa ujumbe huu kutoka kwa Yesu kwa kanisa, kwamba kiti cha enzi cha Shetani kingekuwa rejea au dokezo kwa madhabahu ya Zeu.

Kwa kweli kumekuwa na idadi ya maelezo mengine hadi kwenye viti vingine vya enzi kama Abimeleki au mahekalu mengine au kumbukumbu za miungu na vitu kama hivyo huko Pergamo ambavyo hii inaweza kuwa inarejelea. Kwanza kabisa, sina hakika kwamba tunaweza kuwa na uhakika hasa ni nini ambacho kinaweza kuwa kililingana na au ikiwa Yohana alikuwa na kitu fulani maalum kama vile madhabahu ya Zeu. Kwa kweli, ningeshuku kuwa Yohana hana marejeleo mahususi kwa chochote na kwamba kiti cha enzi cha Shetani kinakusudiwa tu kutofautisha na kiti cha enzi cha Mungu ambacho ametuletea katika sura ya kwanza.

Kwa hiyo kiti cha enzi cha Shetani kinamaanisha tu kwamba huu ni milki ya Shetani. Shetani anatawala juu ya hii ni milki yake ambayo ana udhibiti wake. Na tena, aina hii ya utangulizi yale tutasoma katika Ufunuo sura ya 12.

Tulisema jumbe kwa makanisa pia zina marejeleo ya mbele ya matukio katika sura ya 4 hadi 22. Kwa hiyo 4 hadi 22 ni zaidi ya taswira ya kiishara ya apocalyptic ya jambo lile lile ambalo Yohana anafanya katika sura ya 2 na 3. Na katika sura ya 12, tunatambulishwa kwa joka, Shetani, ambaye anakuja kuwadanganya na kuwatesa watu wa Mungu. Tunaona hilo likitokea tayari katika sura ya 2 katika ujumbe wa Pergamo.

Kwa hivyo tena, nadhani kiti cha enzi cha Shetani labda hakipaswi kulinganishwa kwa karibu sana na madhabahu ya Zeus au kitu kingine chochote. Lakini tena, labda iwe tu njia nyingine ya sitiari ya Yohana kusema hii ni milki ya Shetani. Hapa ndipo Shetani anapotawala katika mji huu, katika mji wa Pergamo.

Na hivyo Wakristo wanajikuta katika mazingira magumu na yenye uadui. Hata hivyo hukumu, na pongezi, hutukumbusha kwamba wana katika uso wa hili, kwa kweli wamedumisha ushuhuda wao mwaminifu. Kwa hiyo inaonekana hapa, angalau kwa kiasi kikubwa, kanisa limedumisha ushuhuda wake kwa mtu wa Yesu Kristo, hata katika mazingira ambayo Shetani ana kiti chake cha enzi, Shetani anatawala, na Shetani anaweza kudanganya.

Kwa hakika, Yohana anatuambia, huu ndio ujumbe ambapo Yohana anatuambia angalau mtu mmoja katika mazingira haya amekufa kwa ajili ya imani yake. Na huyo ni mtu aitwaye Antipa. Na huyu ndiye mtu pekee Yohana anatuambia amekufa.

Hatuambii kama wengine wamefanya hivyo. Lakini unaposoma Ufunuo, hasa unapoingia katika sura ya 4 hadi 22, tutaona kwamba mateso na kifo cha kishahidi au ushuhuda na ushuhuda hadi kifo ni mada ya kawaida. Hiyo ni, Yohana anaonekana kutarajia kwamba kile kilichotokea kwa Antipa, na hasa kile kilichotokea kwa Yesu Kristo, ni aina ya ishara ya zaidi yajayo.

Naye Yohana anatazamia kwamba pambano kati ya Rumi na mfumo mwovu wa ulimwengu na watu wa Mungu na ushuhuda wao mwaminifu litatokeza watu wengi zaidi watakaotoa maisha yao kwa ajili ya ushuhuda wao na ushuhuda wao. Kwa hiyo hayo ni pongezi ya Yohana kwa kanisa. Katika mazingira haya ambamo Shetani anatawala na ana kiti chake cha enzi na anashikilia mamlaka, wamedumisha ushuhuda wao mwaminifu, na mtu mmoja, Antipa, hata amekufa kwa ajili ya ushuhuda huo.

Walakini, pongezi za Yohana hupunguzwa na lawama au kukasirishwa na tathmini mbaya wakati Yesu anagundua hali katika kanisa la Pergamo. Na kimsingi anachotuongia Yohana ni kanisa la Pergamo, kuanzia mstari wa 14, kanisa la Pergamo lina watu, katika mstari wa 14, huko wanashikilia mafundisho ya Balaamu, ambaye alimfundisha Balaki kuwashawishi Waisraeli watende dhambi kwa kula vyakula vilivyotolewa kwa sanamu na kwa kufanya uasherati. Vivyo hivyo nawe unao watu wanaoshikamana na mafundisho ya Wanikolai, basi tubu.

Kwa hiyo, tatizo la kanisa ni kwamba wanaruhusu au wana watu fulani, ingawa kanisa kwa ujumla linadumisha ushuhuda wao mwaminifu, wanaruhusu baadhi ya watu wanaoshikilia mafundisho ya Balaamu na mafundisho ya Wanikolai. Sasa ugumu ni nani au ni watu gani hawa? Je! ni watu gani hawa wanaoshikilia mafundisho ya Balaamu? Je! Wanikolai ni akina nani ambao Yohana analikosa kanisa kwa namna ya kutoa nafasi kwao? Kwanza kabisa, Balaamu. Huu ni mfano mwingine wa mwandishi anayerejelea Agano la Kale na kile ambacho mwandishi anaenda kufanya katika sehemu kadhaa katika Ufunuo 2 na 3 tayari, tumeona Yohana akitumia mfano wa siku kumi za kujaribiwa katika ujumbe uliotangulia kwa Smirna, ambapo Yohana anatumia mfano kutoka kwa Danieli na marafiki zake watatu kama mfano wa kielelezo au uhusiano na hali ambayo wasomaji wake wanakabili.

Pia, tunaona Yohana akitumia Agano la Kale kwa maana hasi, yaani kuonyesha kwamba kwa njia hiyo hiyo, watu wa Mungu walijaribiwa na mafundisho ya uongo na ibada ya sanamu, nk katika Agano la Kale, kwa njia hiyo hiyo, wasomaji wake sasa wanahusika na enzi hiyo hiyo. Na kwa hivyo, atatumia watu wa Agano la Kale na vyeo sasa kurejelea watu fulani au vikundi au vyombo ambavyo vinakuza aina kama hiyo ya mafundisho ya uwongo.

Na kwa hiyo kama ungerejea kwenye Agano la Kale katika Hesabu sura ya 22 na 24, utasoma habari za Balaamu. Balaamu alikuwa nabii wa Mataifa ambaye mfalme wa

Moabu alimwita kujaribu kutamka laana juu ya taifa la Israeli. Badala yake, hutamka baraka.

Katika sura ya 5 ya Hesabu, Waisraeli kisha kuishia kupotea katika ibada ya sanamu na kufanya uasherati na wanawake wa Moabu, ambayo ilikuwa taifa la kigeni. Sasa cha kufurahisha, kuendelea katika Hesabu katika sura ya 31, Musa anahusisha hili na Balaamu mwenyewe. Alikuwa na jukumu wakati huo kwa kuwaongoza Israeli katika uasherati na ibada ya sanamu.

Na kwa hiyo, huenda Balaamu katika maana fulani akawa mithali kwa mafundisho ya uwongo, ambayo huwaongoza watu kupotea, kama inavyoonekana alivyowaongoza Waisraeli kwenye uasherati na mafundisho ya uwongo na kuingia katika kuabudu sanamu. Sasa pia, Yohana anafahamu kuhusu kundi au hata mtu ambaye anaweza kumwita Balaamu kwa sababu Balaamu anatoa kielelezo au labda methali kwa yule anayewapotosha watu wa Mungu kwa mafundisho ya uongo. Kwa hivyo, ni jina linalofaa, jina linalofaa kwa sasa kile kinachoendelea katika jiji la Pergamoni.

Inavyoonekana, kanisa la Pergamoni linamruhusu huyu Balaamu kufanya jambo lile lile alilofanya Balaamu katika Agano la Kale, ambalo sasa litawapotosha baadhi ya watu wa Mungu kwenye ibada ya sanamu na uasherati. Sasa swali mojawapo ni je huyu Balaamu ni nani? Je, Balaamu ni mtu maalum katika kanisa la Pergamoni? Je, Balaamu anarejelea kundi fulani la watu? Hatuwezi kuwa na uhakika kama Balaamu ni mtu mmoja tu ambaye ni mkuu wa kikundi au anarejelea hasa kikundi. John sio maalum.

Lakini jambo kuu ni kwamba, yeyote yule Balaamu ni nani, yeye au yeye, wanafundisha kanisa kwamba ni sawa kuafikiana na mfumo wa Kirumi wa biashara na uchumi na ibada. Kumbuka, mambo haya yote yanaunganishwa kwa karibu. Yaani mtu huyu alikuwa akilifundisha kanisa kwamba ni sawa kwa Wakristo kuafikiana na Utawala wa Kirumi na kujihusisha na ibada ya maliki, kuabudu sanamu za miungu ya kipagani, hasa labda kuhusiana na baadhi ya shughuli zao za kibiashara na karamu na sherehe na mambo kama hayo.

Yaani, walijaribiwa kwa ibada ya sanamu na uasherati au uasherati kama vile Balaamu alivyowajaribu Waisraeli vivyo hivyo. Wazo hili linapendekeza mwendelezo fulani kati ya Agano la Kale na Agano Jipya watu wa Mungu. Yaani, Yohana anafanya zaidi, nadhani, kuliko kutoa tu kielelezo, akisema hii inaonyesha kile kinachoendelea sasa.

Lakini badala yake, kuna mwendelezo. Ni kwa njia sawa na kwamba hii ilitokea kwa watu wa Mungu. Sasa, watu wapya wa Mungu, kanisa linalojumuisha Wayahudi na Wamataifa, wanajaribiwa na jambo lile lile na sasa wanakabiliwa na hali hiyo hiyo.

Kwa hivyo, kuna mwendelezo kati ya watu wa kale na wapya wa Mungu katika suala la kutokuwa waaminifu na kuabudu sanamu. Kundi la pili ambalo limeorodheshwa mbali na Balaamu, Balaamu akiwa mtu wa Agano la Kale, kundi la pili linaitwa Wanikolai. Swali mojawapo ni je, hili ndilo kundi lile lile au mtu anayewakilishwa na Balaamu au ni kundi tofauti na lile la kwanza? Vyovyote iwavyo, ni dhahiri, nadhani, kwamba kama hili ni kundi linalofanana au tofauti, kundi hili linaloitwa Wanikolai linafundisha jambo lile lile.

Wanajaribu kulifanya kanisa likubaliane na mazingira yao ya kipagani. Wanajaribu kulifanya kanisa likubaliane na tamaduni za kipagani, za Dola ya Kirumi, kwa kula nyama iliyotolewa kwa sanamu na kufanya uzinzi. Sasa, masuala mawili yanayohusiana na kula nyama yanatolewa kwa masanamu na kufanya uzinzi.

Kwanza kabisa, hasa kwa kuwa katika 1 Wakorintho sura ya 8 hadi 10, tunapata Paulo akizungumzia hali kama hiyo ya kula nyama iliyotolewa kwa sanamu. Hapo, Paulo hataki moja kwa moja kula nyama iliyotolewa kwa sanamu. Analaani kufanya hivyo kwa njia ambayo inaweza kusababisha ndugu au dada mwingine kukiuka dhamiri yao kwa kuingia katika uhusiano huo kwa kula nyama.

Wanapofikiri ni makosa katika akili zao wenyewe, Paulo anaonekana kuchora mstari wa kushiriki katika hali ambapo wangeabudu miungu ya kigeni ya kipagani. Lakini, Yohana anafanya nini katika katazo lake kamili, yaonekana, dhidi ya kula nyama iliyotolewa kwa sanamu? Yaelekea zaidi, Yohana anawazia hali ambapo kula nyama iliyotolewa kwa sanamu haifanywi tu katika nyumba ya kibinafsi ya mtu. Lakini, pengine, kula nyama iliyotolewa kwa sanamu kungetukia, katika muktadha huu, katika matukio fulani ambapo wangeshiriki katika karamu na sherehe kwa heshima ya maliki au kwa heshima ya miungu ya kipagani ambayo nyama hii ilikuwa imetolewa dhabihu.

Kwa hiyo, kwa maneno mengine, nadhani kwamba Yohana analaani hali ambayo inaelekea kwenye ibada ya sanamu ya waziwazi, ibada ya waziwazi ya miungu ya kipagani. Na kula nyama katika mazingira kama hayo ni jambo ambalo Yohana anakataza. Na, tena, hii inaweza kuwa sehemu ya vyama vya biashara ambapo, kama sehemu ya biashara zao na sehemu ya kazi yao, wangeshiriki katika vyama hivi na kushiriki katika karamu na sherehe fulani kwa heshima ya miungu.

Na kwa hivyo, kile ambacho Yohana anaweza kuwa anashutumu, basi, ni vitendo vya wazi vya ibada kwa kula nyama katika mazingira fulani. Vipi kuhusu uzinzi anaoonya nao? Tena, hii ni ya kimwili au ya kiroho? Inawezekana, hasa kuhusiana na baadhi ya ibada za kipagani. Inajulikana vyema kwamba, katika baadhi ya mazingira katika ulimwengu wa Wagiriki na Warumi, kushiriki katika ibada ya hekaluni kungetoa fursa ya kujihusisha na makahaba wa hekaluni.

Hiyo inaweza kuwa kile Yohana anachofikiria. Lakini nadhani, labda kwa uwazi zaidi, na pengine jambo kuu la Yohana ni kutumia uzinzi au uasherati kwa njia sawa na ambayo mara nyingi ilitumiwa katika Agano la Kale. Na ni kusema, dhana nyuma ya hili ni kwamba Mungu alikuwa mume wa watu wake.

Watu wake walikuwa mke. Na kufuata sanamu zingine, kufuata miungu mingine, kuacha agano na Mungu, ilikuwa ni kufanya uzinzi wa kiroho. Na kwa hivyo, ninashangaa ikiwa Yohana anatumia hii katika maneno sio sana kufanya uasherati wa kimwili na uzinzi, ingawa hiyo inaweza kudokezwa, lakini kimsingi anatumia hii katika misingi ya Agano la Kale kuashiria, kwa kufuata ibada ya sanamu, kwa kuabudu maliki au miungu mingine ya kipagani, wanafanya uzinzi kiroho kwa kutokuwa mwaminifu kwa Yesu Kristo.

Kwa hakika, baadaye katika kitabu hicho, tutaona, hasa katika sura ya 19 na sura ya 21, tutaona mada ya watu wa Mungu kama bibi-arusi wa Yesu Kristo, kama bibi-arusi wa Mwana-Kondoo. Na hapa, pengine, hii ndiyo sitiari iliyo nyuma yake, kwamba wanafanya uzinzi wa kiroho. Kwa hiyo, jibu la Yohana kwa hili ni kwamba watubu, kwamba wanaacha, kwamba kanisa linaacha kuruhusu mafundisho haya katika kanisa, ambayo yanawaongoza watu wa Mungu kupatana na jamii ya wapagani, waabudu sanamu, wasio na adili wanamoishi, ambapo kiti cha enzi cha Shetani kiko na mahali anapotawala.

Badala yake, wanadumisha ushuhuda wao mwaminifu. La sivyo, taswira inayotumika kumweleza Kristo katika mistari michache ya kwanza, upanga unaotoka kinywani mwake, utakuja katika mchezo na Kristo atakuja na kupigana nao na kupigana nao, ambayo, cha kufurahisha, ni sitiari nyingine ambayo mtu huipata katika sura yote ya 4 hadi ya 22, sitiari ya vita au vita, hasa katika sura ya 19. Lakini Kristo atakuja na kupigana nao kwa upanga ambao watakataa kwa kinywa chake.

Lakini ikiwa watashinda, Kristo anaahidi baraka za eskatolojia au siku zijazo. Na tena, kwa njia, tumetaja tayari, kwamba kwa kila kanisa, wazo la kushinda au kushinda litaonekana tofauti kidogo. Kwa kanisa la Pergamo kushinda ingemaanisha basi kutubu na kukataa kuridhiana, kukataa kuwaruhusu waalimu hawa katika kanisa lao wanaofundisha watu wa Mungu, wakiwapotosha kwa kusema kwamba ni sawa kuafikiana na mazingira ya kipagani ya Kirumi na jamii.

Na badala yake, kukataa hilo na kutubu kungekuwa maana ya kanisa kushinda. Sasa, ahadi ambazo Yesu anashikilia kwa ajili ya kanisa, baraka za siku zijazo za eskatolojia, kama zitashindwa, zinavutia. Kwanza kabisa, Yesu anawaahidi mana iliyofichwa.

Angalia, kuanzia mstari wa 17, Yeye aliye na sikio, na alisikie neno hili ambalo Roho ayaambia makanisa. Yeye ashindaye, nitampa baadhi ya ile mana iliyofichwa. Sasa, suala ni, mana iliyofichwa ni nini? Inafurahisha, kama tulivyokwisha sema, baraka

nyingi ambazo Kristo anaahidi kwa yule anayeshinda zinapatikana mwishoni kabisa mwa Ufunuo katika sura ya 20, 21, na 22.

Baraka ambazo zinahusishwa na ufalme wa Kristo, utawala Wake, na kuanzishwa Kwake kwa uumbaji mpya katika sura ya 21 na 22, zinachukuliwa katika ahadi kwa mshindi. Lakini inashangaza kwamba angalau moja au mbili kati ya hizi hapa hazionekani katika sura ya 20 hadi 22. Na kwa hivyo swali ni, ni nini hii mana iliyofichwa ambayo mwandishi anaahidi kwa yule ashindaye? Sasa, unapokumbuka kutoka katika ufahamu na ukumbusho wako wa Agano la Kale, kwa matumaini, mana ni dhahiri inahusishwa na kizazi cha jangwani cha Waisraeli.

Mungu alipowatoa Misri na kuvuka nyika katika njia ya kuelekea Nchi ya Ahadi, mojawapo ya maandalizi ya Mungu kwa ajili ya watu Wake ilikuwa mana iliyoshuka kutoka mbinguni ikiwa zawadi kutoka kwa Mungu ili kuwategemeza watu. Tunasoma kuhusu hilo katika sehemu nyingi katika akaunti ya Agano la Kale ya Waisraeli walipokuwa wakizunguka-zunguka nyikani au walipokuwa wakisafiri nyikani hadi kwenye Nchi ya Ahadi. Kwa hivyo labda wazo hili la mana iliyofichwa, na inatubidi kuongea juu ya wapi dhana hiyo inaweza kutoka, lakini labda sababu ya mwandishi kurejelea mana iliyofichwa inaweza kuwa kwa sababu ya hadithi ya Balaamu, ambayo ilikuwa sehemu ya hadithi wakati wa Musa.

Kwa hiyo, inawezekana kwamba hadithi ya Balaamu ambayo sasa mwandishi amerejelea inaibua masimulizi mapana zaidi, na hivyo anakumbuka mana ambayo Mungu alitoa kwa ajili ya watu wake. Hata hivyo, wazo hili la mana iliyofichwa linaweza pia kukumbuka wazo kwamba mana ilikuwa na jukumu katika matarajio ya wokovu wa siku zijazo wa eskatolojia. Kwa kweli, baadhi ya waandikaji wa Kiyahudi walikuwa na hakika kwamba wakati hekalu lilipoharibiwa, mana ilifichwa ndani ya safina na ingefunuliwa wakati wa kuja kwa Masihi.

Na kwa hivyo hapa, Yohana anaweza kuwa na wazo hilo akilini la mana hii iliyofichwa ambayo itafunuliwa wakati Masihi atakapokuja, kama inavyopatikana katika maandishi fulani. Na sasa Yohana anautumia tena kama ishara ya wokovu wa wakati wa mwisho, wokovu wa eskatolojia wa wakati wa mwisho ambao watu wa Mungu watashiriki na kufurahia ikiwa wataendelea kuwa waaminifu. Kwa hivyo, Yohana amechukua picha ya kawaida kutoka kwa Agano la Kale, labda kama inavyofasiriwa katika maandiko mengine kurejelea mana ambayo ingefunuliwa katika wakati wa mwisho, na sasa anaitumia kwa njia ya mfano kama njia nyingine ya kusema jambo lile lile analofanya katika ahadi zingine.

Mti wa uzima katika paradiso ya Mungu na kushiriki katika hekalu la Mungu, kuwa nguzo katika hekalu la Mungu, picha nyingine utakayotumia baadaye, zote hizi ni njia tofauti za kitamathali za kuelezea wokovu ambao Mungu atatoa mwishoni wakati Mungu atakapokuja kushinda uovu na kuanzisha ufalme wake na kuzindua uumbaji wake mpya, Ufunuo sura ya 20 hadi 22, kwa hivyo, ufahamu wake uliofichwa wa

Agano la Kale la Kiyahudi unawezekana. Vipi kuhusu sehemu ya pili katika 17? Anaendelea na kusema, kwa yule au yeyote ajaye, sitampa mana iliyofichwa tu, lakini pia nitampa jiwe jeupe lililoandikwa jina jipya.

Sasa swali ni je, hili jiwe jeupe liko duniani? Kwa sababu tena, hatupati, kama mana iliyofichwa, hatupati rejea ya jiwe jeupe hasa mahali pengine popote katika Ufunuo, hasa katika 20 hadi 22 ambapo andiko la Yohana linatoa kwa ajili ya baraka ambazo anaahidi kwa makanisa yanayoshinda. Kwa hiyo, jiwe hili jeupe ni nini? Ni wazi kwamba miaka 2,000 ya umbali imefanya iwe vigumu sana, na nadhani karibu haiwezekani kuwa na uhakika hasa ni nini Yohana alikuwa anakusudia. Ingawa kumekuwa na mapendekezo mengi, na ninataka tu kuangalia michache yao, kumekuwa na kadhaa, lakini kwa mfano, inajulikana kuwa jiwe jeupe linaweza kuonyesha katika mfumo wa mahakama kura ya kuachiliwa, kura ya kutokuwa na hatia.

Jiwe jeupe pia linaweza kutumika kama pasi ya kuingia katika hafla fulani, haswa karamu, kwa mfano. Kwa hivyo, ukiingia kwenye karamu, jiwe lako jeupe lingekuwa kama RSVP yako au chochote ulichopaswa kuonyesha unapoingia kwenye karamu. Tatu, jiwe jeupe lingeweza pia kuvaliwa kwenye hirizi ili kuwafukuza pepo.

Na kuna mapendekezo mengine yanayowezezekana. Hizi ni tatu kuu ambazo mara nyingi hujitokeza katika majadiliano ya jiwe nyeupe. Lakini karibu haiwezekani kusema ni nini hasa Yohana alikuwa akilini mwake kwa kadiri ya usuli.

Huenda Yohana alikuwa na haya yote akilini. Sidhani hivyo. Yohana anaweza kuwa na moja au mbili kati ya hizi.

Mara nyingi Yohana hutumia taswira. Tutaona. Yohana anaweza kutumia taswira kwa sababu inaamsha maana zaidi ya moja.

Wakati mwingine taswira ya Yohana hutujia na utajiri unaokataa kubanwa kwa maana moja tu. Bila kupendekeza inaweza kumaanisha kila kitu, ni kufahamu kwamba nyakati fulani taswira za John zinaamsha maana zaidi ya moja. Kwa hiyo, inawezekana kwamba Yohana alikuwa na wazo moja au zaidi akilini.

Ingawa, mwisho wa siku, sidhani kama tunaweza kuwa na hakika ni nini hasa Yohana alikuwa akimaanisha wakati wa kupiga kura ya kuachiliwa, kwa mfano. Hilo lingekuwa na maana dhidi ya msingi wa Shetani kuwa mshitaki. Na sasa watu wa Mungu wanaenda huru na wanaachiliwa na kuthibitishwa, ambayo ni mada nyingine muhimu katika Ufunuo.

Njia ya kuingia kwenye karamu, bila shaka ingelea maana. Katika sura ya 19, watu wa Mungu wanaingia katika karamu ya Mwana-Kondoo. Je, inarejelea kuwafukuza

pepo? Hilo pia linawezekana kutokana na ushawishi wa viumbe wa kishetani na kupewa jukumu ambalo Shetani anacheza.

Hata katika maandishi haya, inawezekana kwamba hiyo inaweza kuingia. Hatuwezi kuwa na uhakika. Tunachoweza kuwa na hakika ni kwamba jiwe jeupe linaashiria thawabu yao ya eskatolojia ya mbinguni na wokovu wao wa mbinguni.

Kwa hiyo, mana na jiwe jeupe ni picha mbili tu zinazoelezea kitu kimoja kutoka kwa mitazamo tofauti, wokovu wao wa eskatolojia. Jina jipya, tena, ni ngumu kusema ni jina gani jipya ambalo mwandishi anafikiria. Lakini wazo la jina jipya kweli lina, tena, utangulizi wa Agano la Kale.

Ukirejea kitabu cha Isaya, ambacho ni kitabu ambacho kina jukumu muhimu sana katika maandishi ya Yohana. Kuna kitabu kinachoitwa na mwandishi anayeitwa John Ficus. Kimsingi, ni matumizi ya Isaya katika kitabu cha Ufunuo na inahusiana na watangulizi wa kinabii wa kitabu cha Ufunuo.

Anachunguza kwa undani jinsi Yohana anavyotumia Isaya katika maandishi mengi. Kwa hivyo jina jipya ni moja ambalo linapatikana katika sehemu kadhaa katika Isaya. Kwa mfano, katika sura ya 62.

Na mengi ya maandiko haya ni matazamio ya wakati ujao, Mungu akiwarejesha watu wake. Katika sura ya 62 na mstari wa 2, mwandishi anasema, Mataifa wataiona haki yako na wafalme wote wataona utukufu wako. Utaitwa kwa jina jipya litakalotolewa na kinywa cha Bwana.

Pia unapata wazo kama hilo katika sura ya 65. Isaya sura ya 65 na mstari wa 15. Tena, hii ni katika muktadha wa uumbaji mpya.

Mistari michache baadaye katika Isaya sura ya 65, andiko ambalo linachukuliwa katika sura ya 21 ya Ufunuo. Nikaona mbingu mpya na nchi mpya. Katika sura ya 65 na mstari wa 15 wa Isaya, utaliacha jina lako kwa wateule wangu kama laana.

Mwenyezi-Mungu atawaua, lakini watumishi wake atawapa jina lingine. Kwa hivyo dhana hii ya jina jipya, ni vigumu kusema ni jina gani hasa ambalo Yohana analo akilini. Lakini labda anarejelea tu au kurejelea maandiko ya Agano la Kale.

Tena, kusema sasa matazamio ya Isaya ya uumbaji mpya ambayo yanachukuliwa katika Ufunuo 21 Ndiyo ahadi ambayo iko katika kuhifadhi kwa ajili ya kanisa la Pergamo. Ikiwa watatubu na kama watashinda na kukataa kuridhiana na ulimwengu wa kipagani. Kwa hiyo, kwa kanisa la Pergamo, sehemu iliyobaki ya Ufunuo ingefanya kazi kwao kama mwito wa kudumu.

Ingefanya kazi kama mwito ingawa, si tu kuvumilia, bali kwa wale ambao wanaafikiana au wanaoruhusu watu kanisani ambao wanaafikiana. Sehemu iliyobaki ya kitabu cha Ufunuo itafanya kazi kama neno la kutia moyo. Watasoma matukio ya vita katika Ufunuo kama kitu ambacho wako katika hatari ya kuwa katika mwisho usio sahihi.

Wakikataa kutubu. Yesu aliahidi kuja kwao na upanga. Ni nini kitakachofanyika mwili na kuwa ukweli zaidi wasomapo sura 4-22 Na taswira za vita, taswira za Kristo, kwa mfano, katika sura ya 19 Akija juu ya farasi mweupe kufanya vita.

Kwa hiyo kwa mara nyingine tena, ikitegemea ikiwa wale walio katika kanisa wanadumisha ushuhuda wao mwaminifu au kama wanajaribiwa kukubali kuridhiana. Watasoma sehemu inayosalia ya kitabu cha Ufunuo kwa njia tofauti. Iwe watubu au wanakataa kutubu.

Kanisa linalofuata katika sura ya 2 na kanisa la mwisho lililotajwa katika Ufunuo sura ya 2 ni kanisa la Thiatira. Thiatira katika sura ya 2 mistari 18-29 Huu ungekuwa mji unaofuata kwa njia ya mzunguko. Tena, yawezekana Yohana mwenyewe alikuwa na huduma kati ya makanisa haya.

Lakini ungekuwa mji unaofuata katika njia ya asili iliyozunguka makanisa haya saba. Thiatira ulijulikana kuwa mji wa kibiashara. Lakini wakati huo huo, labda ilikuwa ni miji mikuu saba.

Kwa upande wa kisiasa na kibiashara. Lakini ingefikia hadhi kubwa na ustawi zaidi kufikia karne ya 2 na 3. Baadaye kidogo.

Ilijulikana kwa vyama vyake vya biashara. Tumezungumza kidogo kuhusu hilo. Kushiriki katika vyama vya biashara pia kunaweza kumaanisha kushiriki katika maisha ya kijamii na kidini ya vyama vya biashara vinavyohusiana na biashara yako.

Na maisha ya kijamii na kidini ya Thiatira. Mashirika mengi yangekuwa na mungu mlinzi. Mungu ambaye alionekana kama anayewajibika kwa ustawi wao na mafanikio yao.

Na kukataa kushiriki katika vyama hivi. Na kukataa kukiri deni la shukrani ambalo una deni kwa miungu. Achilia mbali Ufalme wa Kirumi.

Ingeonekana kama ishara kali ya kukataa kufuata. Na ishara iliyokithiri ya kutokuwa na shukrani kwa miungu. Na kwa wale ambao walikuwa na jukumu la mafanikio yako.

Pia, Thiatira ilikuwa mahali pa moto katika maana ya ibada ya maliki. Kwa hiyo kwa mara nyingine tena mji au jiji la Thiatira lingetoa muktadha ambapo Wakristo

walishawishiwa kuridhiana na kushughulikia si ibada ya kipagani tu bali pia ibada ya maliki. Kwa hiyo, hiki ndicho Yesu anachosema kwa kanisa hili la Thiatira.

Kwa malaika wa kanisa la Thiatira andika, Haya ndiyo maneno ya Mwana wa Mungu ambaye macho yake ni kama mwali wa moto, na miguu yake kama shaba iliyosuguliwa. Nayajua matendo yako, upendo wako na imani yako, huduma yako na saburi yako, na kwamba sasa unafanya zaidi ya ulivyofanya hapo kwanza. Walakini, nina hii dhidi yako.

Unamvumilia yule mwanamke Yezebeli anayejiita nabii. Kwa mafundisho yake anawapotosha watumishi wangu katika uasherati na kula vyakula vilivyotolewa sadaka kwa sanamu. Nimempa muda wa kutubia uasherati wake lakini hataki.

Kwa hiyo, nitamtupa juu ya kitanda cha mateso na nitawafanya wale wanaozini naye kuteseka sana isipokuwa watatubu njia zake. Nitawapiga watoto wake wafe ndipo makanisa yote yatajua kwamba mimi ndiye ninayechunguza mioyo na akili nami nitamlipa kila mmoja wenu kwa kadiri ya matendo yake. Sasa nawaambia ninyi wengine walioko Thiatira, ninyi msioshikamana na mafundisho yake, wala hamjajifunza zile ziitwazo siri nzito za Shetani, sitawatwika mzigo mwingine wowote ila shikeneni sana mliche nacho mpaka nitakapokuja.

Yeye ashindaye na kufanya mapenzi yangu mpaka mwisho nitampa mamlaka juu ya mataifa. Atawatawala kwa fimbo ya chuma. Atawavunja-vunja kama vyombo vya udongo.

Kama vile nilipata mamlaka kutoka kwa baba yangu pia nitampa nyota ya asubuhi. Naye aliye na sikio, na alisikie neno hili ambalo Roho ayaambia makanisa. Sasa tunaposoma sehemu hii utagundua kwamba kama kanisa lililopita la Pergamo, Thiatira inapokea tathmini chanya na hasi ingawa tathmini hasi inazidi kwa mbali nafasi iliyotolewa kwake tathmini chanya.

Lakini hili ni kanisa linalopokea sifa na lawama. Lakini ona jinsi Kristo ameelezea kipengele kinachohusishwa naye kutoka sura ya 1 anaelezewa kama yule ambaye ana macho kama moto uwakao na miguu kama shaba iliyosuguliwa kutoka sura ya 1 maelezo ya Mwana wa Adamu mwanzoni mwa mstari wa 9 na inayofuata. Hii inaonyesha wazi kwamba mkao wa msingi wa Kristo kuelekea kanisa la Thiatira ni mmoja wa hakimu tena.

Kama mtu aliye na macho ya moto kama moto angalia jinsi anavyojielezea jinsi Yesu anavyojielezea katika mstari wa 23 nitawapiga watoto wake wafe ndipo makanisa yote yatajua ya kuwa mimi ndiye ninayechunguza mioyo na akili. Hiyo ni kwa macho yake kuwaka kwa moto Kristo anaweza kutazama ndani ya akili na mioyo ya kanisa lake na ya watu wake na kutathmini hali yao halisi. Kwa hiyo hata ingawa atawasifu mkao wa Kristo hasa utakuwa ni yule ajaye na macho ya moto yenye kuwaka na

kuweza kupenya ndani ya nafsi zao na kuona akili na mioyo yao na ambaye atakuja kwao katika hukumu tena ikiwa watakataa kutubu.

Na inavutia hapa Kristo katika barua hizi zote analipa kanisa lake wakati wa kutubu kwa kile wanachofanya. Kwa hiyo, haji tu na kusema nakuja sasa kukuangamiza bali anawaita na kudumu nao ili watubu na kuacha njia zao ili waingie katika baraka zao za mwisho ili waweze kushinda na kurithi ahadi ambazo Mungu ameweka kwa watu wake. Sasa pongezi ni kwamba anawapongeza kwa kazi zao nzuri na inafurahisha anasema kazi zako za baadae ni kubwa hata kuliko za kwanza.

Kwa hiyo yaonekana matendo yao na utii wao na ushuhuda wao wa uaminifu umeongezeka na ni mkubwa zaidi sasa kuliko ilivyokuwa hapo kwanza. Hata hivyo pongezi ni ya muda mfupi kwa sababu mara moja katika mstari wa 20 Yesu anageukia hukumu na hukumu katika sura hii inaonekana kuwa sawa sana na ile ya Pergamo. Hiyo ni, kanisa la Thiatira liko katika hatari ya kuafikiana na mazingira yao ya kipagani wanahatarisha ushuhuda wao mwaminifu kwa kuruhusu mafundisho katika kanisa ambayo kimsingi yanalipotosha kanisa na kusema ni sawa kuafikiana na mazingira yako ya kipagani ni sawa kuabudu miungu na kuabudu Kaisari na kula nyama iliyotolewa kwa sanamu na kushiriki katika uasherati na ibada ya sanamu ya Yesu bado ni matokeo ya uasherati wa kiroho na Yesu Kristo.

Na sasa Kristo analihukumu kanisa au kuwapa tathmini mbaya kwa sababu wamevumilia mafundisho haya kanisani. Picha ambayo Yohana anatumia katika sehemu hii, na nyakati fulani mimi hutumia Yohana na Yesu karibu kwa kubadilishana kwa sababu Yohana anaandika haya kwa dhahiri, lakini anarekodi maneno ya Yesu kwa hivyo sitaki uchanganye hilo. Wakati mwingine nitarejelea hili kama Yesu akizungumza, wakati mwingine nitamrejelea Yohana kwa sababu ndiye anayeliandika ili kuhutubia makanisa. Yeye ndiye ambaye ameagizwa katika sura ya 1 kuhutubia makanisa.

Lakini sasa Yohana anatumia sanamu kutoka katika Agano la Kale tena. Wakati huu ni mfano wa mwanamke anayeitwa Yezebeli. Na tena, Yohana anapata hii kutoka kwa Agano la Kale nyuma katika 1 Wafalme sura ya 16 na pia sura ya 21.

Tunasoma habari za huyu Yezebeli ambaye ni mke wa mfalme Ahabu, na ni Yezebeli aliyeongoza Israeli katika kumwabudu mungu wa kigeni Baali. Na Yohana sasa anatumia hadithi hiyo, kwa mara nyingine tena, kama vile alivyomtumia Balaamu. Yohana anatumia hadithi hiyo sasa kusaidia kanisa kutambua tishio kama hilo.

Tena, anachukulia kuwa kuna mwendelezo kati ya watu wa Agano la Kale wa Mungu na sasa watu wapya wa Mungu kwa njia ile ile ambayo walipotoshwa na kujaribiwa, kupotoshwa kwenye ibada ya sanamu katika Agano la Kale. Sasa, kwa mara nyingine tena, watu wa Mungu wanakabiliwa na fundisho ambalo lingewapotosha na kuwafanya waabudu sanamu kwa kuwafanya wakubaliane na mazingira na tamaduni

zao za kipagani na kuabudu miungu ya kipagani na kumwabudu maliki pia. Na kwa hiyo, Yezebeli anakuwa aina ya kanuni inayofaa kwa kile kinachoendelea sasa katika kanisa la Thiatira.

Kwa mara nyingine tena, ni vigumu kuwa na uhakika kama Yezebeli anarejelea mtu mahususi au anarejelea kikundi. Jinsi mwandishi anavyomwelezea hapa, inaonekana kwamba anaweza kuwa na akilini mwa nabii au nabii mke fulani ambaye ndiye anayejiipenyeza ndani ya kanisa na analifundisha kanisa au kuwapotosha na kuwadanganya akijaribu kuwafanya wajihusishe na ibada ya sanamu huko Thiatira. Inashangaza kwamba anachofanya Yezebeli na jinsi anavyofafanuliwa hapa ni katika mstari wa 20, kwa mafundisho yake anawapotosha au kuwahadaa watumishi wangu katika uasherati.

Jambo la kushangaza ni kwamba dhana hii ya kudanganya ndiyo lugha kamili inayojitokeza tena katika sura ya 12 na 13 ya Ufunuo. Ni Shetani katika sura ya 12 na hayawani wawili walio na hatia ya kuudanganya ulimwengu wote na kuwapotosha. Na kwa kweli, katika sura ya 13, mnyama wa pili anajaribu kuwafanya wamwabudu mnyama wa kwanza.

Na kwa kweli, hiyo imekuwa hila ya Shetani tangu Mwanzo sura ya 3 ambapo Shetani alimtanganya Adamu na hivyo dhana hii ya Yezebeli kudanganya au nabii mwanamke huyu, kama hivyo ndivyo tunavyopaswa kuelewa huko Thiatira, akiwadanganya watu wa Mungu, hiyo itaelezewa baadaye katika Ufunuo sura ya 13 na 12 na 13 ambapo inadanganya ulimwengu wote wa Shetani na wale wawili wenye hatia. watu wa Mungu. Sasa, kwa lugha iliyonyooka zaidi, Yohana anamwelezea nabii huyu wa kike, Yezebeli, kama akiliongoza kanisa kwenye ibada ya sanamu. Na tena, tulisema sura ya 4 hadi 22 ya Ufunuo ni mtazamo wa apocalyptic zaidi au maelezo ya apocalyptic ya kile ambacho Yohana tayari anakielezea katika sura ya 2 hadi sura ya 3. Sasa, katika mistari ya 22 na 23 ya ujumbe wa Thiatira, mwandishi anasema, nimempa wakati wa kutubu uasherati wake, lakini yeye hataki, na hataki kufanya utu uzima wake, nitawafanya watu wazima. kuteseka sana isipokuwa watubu.

Kwa hivyo tena, nadhani hili ni onyo kwa wale wanaoshiriki na Yezebeli. Na tena, angalia taswira ya mfano. Hazungumzii juu ya kumtupa kitandani.

Na tena, ona matumizi ya uzinzi na uasherati, lugha ya uasherati, pengine tena hasa kwa sitiari kurejelea kutokuwa mwaminifu kwa Yesu Kristo na kushiriki katika ibada ya sanamu na ibada ya sanamu. Sasa, nadhani kwamba kile kilichoelezwa katika aya hizi basi, kwa mara nyingine tena kinatarajia mapigo tofauti na hukumu tofauti ambazo sura ya 4 hadi 22 zitaeleza kwa undani zaidi. Na kwa hivyo tayari, Yohana analionya kanisa kwamba kwa kushiriki katika Yezebeli na mafundisho yake, na kwa kushiriki katika mafundisho yake ambayo yanawaongoza kwenye upotovu wa kuabudu sanamu, watakuwa wapokeaji wa mapigo na dhiki ambayo mtu hupata katika sura ya 4 hadi 22 ikiwa watakataa kutubu.

Pia, angalia unaposoma hili, pia linazua swali, ni vikundi vingapi vinahusika hapa? Kwa sababu una rejea ya Yezebeli, una rejea kwa watoto wake, una rejea kwa wale wanaozini naye. Pengine, njia moja ya kuiangalia ni kwamba mwandishi anaweza kuwa na makundi mawili tu akilini hapa. Yezebeli na watoto wake wangerejelea tu wale wanaoendeleza fundisho hili la uwongo, yaani, wale wanaojaribu kuwadanganya watu wa Mungu wafanye uzinzi na kuabudu sanamu.

Na kisha wale wanaozini naye wangukuwa wale washiriki wa kanisa walio katika hatari ya kumfuata. Lakini kwa hali yoyote, tena, picha ni wazi. Kile ambacho Yesu anajali kuhusu kanisa ni, kama vile Pergamo na baadhi ya makanisa mengine katika sura ya 2 na 3 ambayo Kristo anahutubia, wana hatia ya kuruhusu fundisho ambalo lingewapotosha watu kwa kuwafanya wakubali au kulegea ushuhuda wao mwaminifu kwa Yesu Kristo kwa kushiriki katika ibada ya sanamu kupitia kuabudu miungu ya kipagani na pia ibada ya maliki.

Hivyo basi, Yesu anawaita watubu na pia, mwanzoni mwa mstari wa 26, anaahidi au kutoa ahadi kwa wale wanaoshinda. Hiyo ni kwa wale wanaotubu na kukataa kukubali na kukataa kukubali fundisho hili kwamba wanaweza kuhatarisha imani yao katika Yesu Kristo kwa shughuli ya ibada ya sanamu. Kwa wale wanaoshinda, Yesu anaahidi kwamba watashinda na kutawala juu ya mataifa.

Kwa hiyo, badala ya kudanganywa na ulimwengu na mazingira yao ya kipagani, kwa hakika, wataitawala. Wanaonekana kushinda na kutawala juu ya mataifa. Angalia katika mstari wa 27, mwandishi anaunga mkono kwamba kwa kunukuu kutoka Agano la Kale, tena, kwa kunukuu kutoka Zaburi sura ya 2, atawatawala kwa fimbo ya enzi ya chuma, atawavunja-vunja kama chombo cha udongo.

Kwa kushangaza, hili ni andiko mahali pengine katika Agano Jipya ambalo linatumika kwa Yesu Kristo, na baadaye katika sura ya 12, tunasoma, nadhani tuliangalia kwa ufupi sura ya 12 kama mfano wa kifungu ambacho kwa kweli kinarejelea tukio la zamani ambalo ni kuzaliwa kwa Kristo. Simulizi hilo la mwanamke ambaye ni mjamzito na joka linalosubiri kummeza mtoto wake. Anazaa mwana na anainuliwa upesi mbinguni kutoka katika mikono ya joka.

Mwana huyo anafanuliwa kuwa anayetawala kwa fimbo ya enzi ya chuma, kama mtu ambaye atawachunga watu wake kwa fimbo ya chuma, akitoka katika Zaburi sura ya 2. Sasa, inafurahisha kwamba hilo linatumika kwa watu wa Mungu. Kwa hiyo, si Kristo tu ndiye anayeshinda na kutawala, bali watu wake wanashiriki katika kanuni hiyo ikiwa watashinda. Kwa hiyo, tena, kejeli ni aina ya kuvutia.

Badala ya kudanganywa na kupotoshwa na mataifa na mazingira ya kipagani, ikiwa watashinda, wataitawala kweli kweli. Kwa kweli watashiriki katika utawala wa Kristo wa mataifa na watashiriki katika kushindwa kwa Yesu dhidi ya adui zao wanaojaribu

kuwadanganya na kuwapotosha. Kwa hiyo, sawa na kanisa la Pergamo, huu ni wito kwa kanisa kutubu.

Yaani, watasoma sehemu iliyosalia ya Ufunuo kama mwito wa kutubu, kama onyo la kile kitakachotokea ikiwa watakataa kutubu, na kama mwito wa kutodanganywa na mamlaka ya Rumi. Kwa hiyo, tena, kuna uhusiano na sehemu zingine za sura ya 4 hadi 22. Kwa hiyo, watasoma Ufunuo hasa kama onyo.

Onyo kwamba ikiwa watakataa kutubu, ikiwa watafanya maafikiano, watashiriki katika hukumu na mapigo yanayojitokeza katika sehemu iliyobaki ya sura. Lakini wakishinda, tena, watarithi wokovu wa eskatolojia, baraka ambayo Mungu ameweka kwa ajili ya watu wake. Kanisa linalofuata ambalo Yesu anahutubia, ambalo Yohana anahutubia, akiandika maneno ya Yesu, ujumbe wa Yesu kwa kanisa, ni kanisa katika mji wa Sardi katika sura ya 3 na mstari wa 1 hadi 6. Huu, tena, ungekuwa mji unaofuata kwenye njia ya mzunguko.

Ilikuwa ni kusini-mashariki mwa mji wa Thiatira ambapo tulitazama tu mwisho wa sura ya 2. Hapo zamani, cha kufurahisha, Sardi ilikuwa ngome muhimu ya kijeshi. Na, kwa kweli, Sardi karibu ikawa sawa na nguvu za kijeshi na nguvu za kijeshi. Pia, lilikuwa jiji lenye utajiri mwingi ambalo lilikuwa limepata kupitia biashara na biashara.

Hadithi moja ya kuvutia, wakati mmoja katika historia ya jiji hilo, Antioko wa Tatu, miaka kabla ya Yohana kuhutubia jiji hapa, mfalme aitwaye Antioko wa Tatu kwa kweli alilishinda katika kushindwa kwa maana sana wakati Mkrete aliposhuka kwenye miamba. Ilijulikana kwa ngome yake. Wakati Krete kweli alishuka kwenye mwamba kwenye Acropolis ya mji na kupata doa ambayo haikuwa na ulinzi na isiyo na watu na aliweza kuingia ndani ya jiji na jiji lilipata moja ya kushindwa kwake kidogo sana.

Vinginevyo, jiji hilo lilijulikana kama ngome ya kijeshi na lilikuwa na sifa kwa hilo. Mnamo mwaka wa 17 BK, tena, miaka kadhaa kabla ya Yohana kuhutubia kanisa hapa, jiji la Sardi, pamoja na miji kadhaa ambayo tutaiona karibu na Sardi, ilikumbwa na tetemeko la ardhi lenye kudhoofisha. Lakini ilijengwa upya kupitia msaada uliotolewa na mfalme Augusto.

Tutaona baada ya muda mfupi mji mwingine ulikumbwa na tetemeko la ardhi, lakini ulijengwa upya kwa mali yake yenyewe, kwa utajiri wa raia wake. Lakini hapa, Augusto alitoa msaada wa kuujenga upya mji huo baada ya kukumbwa na tetemeko hilo la ardhi mnamo mwaka wa 17 BK. Ilikuwa pia makao ya miungu mingi ya kipagani.

Na cha kufurahisha, pia ilikuwa na idadi kubwa ya Wayahudi, na vile vile ilikuwa katika moyo wa ibada ya maliki. Sasa, Kristo anahutubia kanisa la Sardi, kuanzia sura

ya 3 na mstari wa 1 kwa maneno haya. Kwa malaika wa kanisa lililoko Sardi andika; Haya ndiyo maneno yake yeye aliye na roho saba za Mungu na zile nyota saba.

Nayajua matendo yako, una sifa ya kuwa hai, lakini umekufa. Amka, uimarisha kile kilichosalia ambacho kinakaribia kufa, kwa maana sijaona matendo yako kuwa kamili machoni pa Mungu wangu. Basi, kumbuka yale uliyoyapokea na kuyasikia, uyatii, ukatubu.

Lakini usipoamka, nitakuja kama mwizi, na hutajua ni saa ngapi nitakuja kwako. Lakini unao watu wachache huko Sardi ambao hawajachafua mavazi yao. Watatembea pamoja nami wakiwa wamevaa mavazi meupe, kwa maana wamestahili.

Yeye ashindaye atakuwa kama wao na kuvikwa mavazi meupe. Sitalifuta kamwe jina lake katika Kitabu cha Uzima, bali nitalikiri jina lake mbele ya baba yangu na malaika zake. Yeye aliye na sikio, na alisikie neno hili ambalo Roho ayaambia makanisa.

Kwa hiyo, tatizo la kanisa la Sardi ni dhahiri wana sifa ya kuwa hai, lakini Kristo ndiye anayetembea katikati ya watu, na tazama yeye ndiye anayeshikilia roho saba, ndiye anayeshikilia nyota saba mikononi mwake. Yeye ndiye aliye katikati ya watu wake na anayeweza kutathmini na kuona hali yao. Anawatathmini kuwa wamekufa, ingawa wana sifa ya kuwa hai.

Kwa maneno mengine, tathmini ya Sardi katika sura ya 3 kimsingi itakuwa mbaya, ingawa baadaye mwandishi atasema kuna baadhi kati yako ambao hawajachafua mavazi yao. Maana yake ni kwamba hawajaafikiana na ibada ya sanamu na mazingira ya kipagani. Wamedumisha ushuhuda wao mwaminifu.

Wamekataa kuridhiana, lakini kwa ujumla wengi wa kanisa wamewahi, na kwa sababu hiyo wana sifa ya kuwa hai kiroho, lakini wakati huo huo wamekufa kiroho. Na angalia, inafurahisha, ukweli kwamba anashikilia roho, kwamba anaelezewa kuwa ndiye anayeshikilia roho saba za Mungu, na haya ni maelezo kutoka sura ya 1 pia. Tulisema roho saba za Mungu pengine zinapendekeza utimilifu wa roho ya Mungu, saba ikiwa ni idadi ya ukamilifu na utimilifu, kwa hivyo labda tusiwaze kwa maneno ya roho saba tofauti, lakini utimilifu wa roho ya Mungu.

Umuhimu wa hilo basi, tena, si tu kwamba Kristo yuko pamoja na watu wake na kuweza kuona hali yao na kuitathmini, bali ni kwa uwezo wa roho tu kwamba wanaweza kuibuka kutoka katika hali yao ya kuonekana kuwa hai, lakini kwa hakika wakiwa wamekufa kiroho. Kwa hivyo, Kristo anakuja kama yule anayeshikilia kile wanachohitaji ili kuwa hai tena kiroho, kama wale ambao wamekufa kiroho. Kwa kweli basi, ingawa wanaonekana kuwa hai, katika tathmini yao wenyewe na makadirio yao wenyewe, wamekufa, tena, labda kwa sababu wamekataa kushuhudia katika utamaduni wao wa kilimwengu, wamekataa kudumisha ushuhuda wao

mwaminifu, na badala yake wako, kama kanisa la Pergamo, kama kanisa la Thiatira, wanalegea na kukabili shinikizo lile lile ambalo makanisa mengine yamekabiliana nayo katika ibada ya sanamu, ambayo inahusishwa na ibada ya sanamu. Jaribu la kuabudu miungu ya kipagani na ibada ya maliki, jaribu la kujihusisha katika mambo fulani ya maisha ya Sardi ambayo yangewafanya wajihusishe na ibada ya sanamu, kama vile makanisa mengine yamekabili pia.

Labda ili kuepuka mikazo hiyo, sasa wako tayari kuafikiana na kustahimili mazingira yao ili kuepuka mateso ambayo makanisa kama Smirna, na baadaye Filadelfia, yanakabili kwa sababu ya kukataa kwao kuridhiana na kwa sababu wamedumisha ushuhuda wao mwaminifu. Suluhisho basi kwa hali hii ni pale wanapoonekana kuwa hai, lakini kwa namna fulani wamejitosheleza kwa kiasi kwamba sasa wamekufa kiroho kwa sababu ya kuafiki na kuafikiana na mazingira yao. Suluhisho la hili, tena, kama makanisa mengine, ni kwamba wanapaswa kutubu.

Yaani, ni lazima waishi sawasawa na madai yao kama watu wa Mungu. Ni lazima waishi kwa upatano na sifa yao ya kwamba wako hai kiroho. Sasa, angalia maneno ya Yesu kwao.

Wasipotubu, wasipoamka, Yesu asema, nitakuja kama mwivi, nawe hutajua saa utakapokuja. Huu ni mfano, wa kufurahisha, ambapo mwandishi hachomoi Agano la Kale, lakini labda mafundisho ya Yesu kutoka kwa maandishi kama Mathayo 24. Huko nyuma katika Mathayo 24 na 25, ambapo Yesu anafundisha juu ya ujio wake wa pili, ile inayoitwa Hotuba ya Mizeituni au ile inayoitwa Mazungumzo ya Eskatological, katika mojawapo ya mifano ya Yesu, analinganisha ujio wake katika usiku na usiku.

Na pia anawaonya watu wake, wanafunzi wake, wakae macho na kukesha. Kwa hiyo, kuna uwezekano mkubwa zaidi, mwandishi hapa anakumbuka maneno halisi ya Yesu kwa wafuasi wake, kwa wanafunzi wake, nyuma katika mafundisho yake katika Mathayo 24 na 25. Kama Yohana alipata hilo si jambo la msingi.

Jambo ni kwamba Yohana angekuwa anajua mafundisho ya Yesu. Sasa, Yesu akihutubia kanisa la Sardi anatumia fundisho tinalopata kutoka kwa Mathayo 24 na 25, akilionya kanisa kwamba ikiwa hawatatubu, na ikiwa hawataamka kutoka kwenye usingizi wao wa kiroho, yaani, sifa yao ya kuwa hai, lakini kwa kweli wamekufa, na labda wanajaribu kudumisha hali ya chini katika Sardi ili wasivutie na kuteswa. Ikiwa hawataamka kutoka kwa hilo, basi Yesu atakuja kama mwizi.

Na badala ya yule aliye na roho ambayo inaweza kuwatoa katika kifo na kuwaingiza katika uzima, badala yake, atakuja kama mwizi, bila kutazamiwa, kwa wale ambao hawajajitayarisha. Pengine hii basi ni kumbukumbu ya ujio wake wa pili. Huenda ni rejea ya ujio wa pili wa Kristo ambayo, tena, tunaipata baadaye katika sura ya 19 na 20.

Kwa hivyo, ikiwa hawataamka, watakutana na Kristo anayekuja, kwa mfano, katika sura ya 19, kama yule anayekuja kufanya vita na kuwashinda adui zake. Kwa hiyo, ina maana gani kuwashinda katika kanisa la Sardi? Tena, inamaanisha kukataa maelewano. Inamaanisha kudumisha ushuhuda wao mwaminifu, kuishi kwa upatano na sifa zao na madai yao ya kuwa hai, hasa katikati ya mazingira haya ya uadui.

Katika sehemu inayofuata, tutaangalia ni ahadi zipi ambazo zimetolewa kwa kanisa la Sardi kama watashinda.

Hii ni kozi ya Dk. Dave Mathewson kuhusu kitabu cha Ufunuo. Kikao cha 6, Mekanisa Saba : Pergamo, Thiatira, na Sardi.